

L'ECLECTICA

PREMI ALFONS EL MAGNÀNIM VALÈNCIA DE NARRATIVA

Secrets inconfessables

Àngels Moreno

–He fet una cosa terrible –murmurà la veu angoixada, quasi imperceptible.

El to contingut, la veu entretallada, la respiració, deixaven albirar encara més que les paraules el drama que podia amagar-se darrere d'aquella irrupció en la matinada en una de les cadenes de ràdio de més audiència del país. La nit freda i penombrosa d'hivern contribuïa a constrènyer els cors dels oients desvetlats o lliurats a la duresa del treball nocturn, sovint cansat i atipador, o a la morbosa curiositat per les històries que desgranaven aquelles veus anònimes que irrompien en el misteri de la nit.

Un silenci feixuc va envoltar la frase. S'intensificava l'ansietat dels radiooients que s'afanyaven a acoblar-se els audiòfons o a afinar la sintonia per a no perdre's punt d'aquella confiança esveradora que romania en l'aire.

–Què t'ha passat, Cristina? –digué la veu envellutada de la locutora–. Què has fet? –un gemec envoltat en sospirs es deixà sentir a l'altra banda del fil–. Cristina –insistia la veu dolça de la ràdio–, què has fet?

–Una cosa... terrible... –gemí–. Ha vingut... ha vingut borratxo, borratxo com sempre... i m'ha pegat... m'ha pegat embogit, més que mai. No podia suportar-ho... –aüssà el moc contenint l'esclat del plor.

–Ah, t'ha pegat? I tu... què li has fet? –intentava la tècnica, sovint eficaç, d'estimular la confiança. Un silenci obstinat, farcit de sanglots, envaïa l'èter–. On és ell, Cristina?

–Ací.

–I...

–Ací, a terra.

–A terra!?! I... què li ha passat, Cristina?

–Està... sense sentit, o...

–Què li has fet? Digues, què li has fet, Cristina?

L'anònima comunicant persistia en el silenci i encara es va prendre uns segons abans de fer vessar la resposta entre-tallada.

–Li... li he... li he... –pronuncià una frase intel·ligible.

–Com? No t'entenc, Cristina.

–Li he tret els ulls.

Se sentí una exclamació ofegada.

–Ah, Cristina, què dius? –continguda–. Li has tret els ulls? De debò?

–Sí. Sí. Ell bevia i bevia i no parava de pegar-me –sobtadament estimulada–. M'agafava dels cabells, em pataquejava... era horrible, horrible. Després ha vomitat sobre mi i ha caigut a terra. Estava inconscient, congestionat, amb els ulls molt oberts, espantats. Jo no sabia si estava... jo no sé si em mirava i, aleshores, li he ficat els dits dins, ben a dins, he sentit com s'endinsaven en aquells dos fossars, entre aquella substància viscosa que m'empastifava i em plaïa alhora. Déu, quina sensació!, quina angoixa, quina barreja de plaer i de fàstic...! –semblava delirar. Féu una pausa que la conductora del programa no va gosar trencar–. Ell es regirava sense forces, bramava; després ha perdut el sentit –sospirà profundament–. Tinc les mans brutes de sang i una terrible nàusea, una terrible nàusea.

Un silenci.

–Ai, Cristina! Això has fet?

–Sí. I ara tinc por, tinc por que... que torne en si, si és que torna.

–Atén, Cristina. En aquest cas, crec que no hauríem d’esperar l’opinió dels oients; caldria... cridar ràpidament una ambulància o la policia... no creus, Cristina? Has de fer-ho ja –tractava de ser convincent però també de no espantar-la–. Cristina, estàs ací? Espera, els meus companys t’atenen; no penges, Cristina. Ara, posem un poc de música. Espera, no te’n vages, no te’n vages, Cristina...

Les notes d’*Imagine* de John Lenon ofegaren les paraules de la locutora i posaren un bàlsam fugaç sobre els cors encongits dels milers d’oients d’aquella cadena nacional de ràdio. A l’interior de l’estudi, l’equip del programa tractava d’actuar amb diligència fins que es produí la desconexió telefònica.

Cristina se n’havia anat per sempre i els radiooients no coneixerien mai el desenllaç d’aquella història corprenent ni tornarien a tindre notícies de la dona que acabava d’irrompre en la nit radiofònica. Cap mitjà de comunicació donaria mai més compte del succés.

Neus Castells va penjar el telèfon i desconnectà la ràdio tot d’una amb la convicció que acabava de cometre un error amb aquella broma inoportuna. El somriure trapella, entremaliat, que feia uns moments li tibava els llavis, es va convertir en una ganyota. Restà uns segons mirant un punt indefinit, només uns segons i, de seguida, féu un gest displicent que pretenia allunyar la mala consciència. Començà a arreplegar el munt de papers que s’espargien sobre la taula i a seleccionar-los amb tota cura. Uns quants els va guardar en una carpeta blanca i negra, de cartó, i la resta els va esgarrar vigorosament en quatre trossos que llançà a la paperera. Desconnectà l’ordi-

nador i, després de comprovar que estava tot en ordre, alçà els braços, es col·locà les mans entrelaçades sobre la nuca i inicià un estirament plaent i relaxant que la redimidiria, en part, dels efectes d'una llarga i aclaparadora vetlada de faena. Als llavis conservava l'enigmàtic somriure.

Amb un badall sonor, s'encaminà mandrosa cap a la cuina i obrí la nevera. Va sentir al rostre la bafarada freda mentre agafava de l'interior un batut de maduixa, que s'empassà a petits glops. Va somriure recordant l'escena que acabava de protagonitzar. Era trapella i transgressora per naturalesa, Neus. Sovint no podia contindre els impulsos de cometre alguna innocent bandarrada. Tot i que, en aquella ocasió, potser s'havia excedit.

El rellotge en forma de peix que penjava de la paret, tot just damunt la nevera, marcava les tres quaranta de la matinada. Comprovà que l'hora coincidia amb la del seu rellotge de polsera. Exhaurí l'ampolleta de plàstic d'una última glopada i la llançà al poal del fem. Després, va apagar el llum i va eixir de la cuina. En aquell moment sonà el telèfon. La sobresaltà el dring estrident que irrompia en el silenci de la nit. Estava segura que era de la ràdio. Va córrer a agafar-lo amb la preocupació afegida que el sovoll despertara Erena i arribà a temps d'interrompre la segona timbrada. Tancà amb el peu la porta i, amb l'aparell a la mà, es va demorar un poc a contestar. Ho féu després d'haver cobert preventivament l'auricular amb la mànega del suèter, simulant una veu mandrosa com si tot just s'acabara de despertar.

—Cristina —féu una veu d'home a l'altre costat.

—Com? —fingí estranyesa—. S'ha equivocat —i penjà bruscamment.

El cor li batejava amb força. Va restar una estona al costat del telèfon pensant en la imprudència que havia comés en cedir a l'impuls trapella sense parar-se a pensar en la possibilitat que el seu número de telèfon quedara enregistrat en la centralita de l'emissora. Tractà de buscar ràpidament alguna solució i no se li acudí cap idea. Sabia que el telèfon tornaria a sonar i dubtava de la conveniència de deixar-lo despenjat, que era l'únic que li venia al cap.

I en efecte, el telèfon tornà a sonar i Neus l'agafà al vol al primer indici.

–Qui és? –digué secament.

–És Cristina? Acaba de telefonar a la ràdio?

–Què diu? Quines hores per a fer broma!

–Vosté acaba de telefonar al programa i ha entrat en antena. Vosté o algú d'eixa casa. Si ha sigut una broma, diga-ho, perquè anem a avisar la policia.

El to terminant de l'home la féu replantejar-se l'actitud.

–No... per favor, no ho facen. Ha sigut... una broma, sí. Ho lamente.

L'home pronuncià una frase velada de retret i li anuncià que els serveis jurídics de l'emissora es posarien en contacte amb ella. Després, va penjar.

Neus es quedà un moment amb l'auricular a la mà i després el va deixar despenjat sobre el moble. Amb gest preocupat es va dirigir a la seua habitació; pensava en quina excusa inventaria l'endemà, tot lamentant la situació que havia provocat de manera tan gratuïta.

En passar per la cambra d'Erena empenyé suaument la porta i s'abocà per la llinda a contemplar uns instants el son profund de la seua filla: els trets relaxats, la respiració compassada, l'abandó del gest. Sentí una onada de plaer barrejat

amb el sentiment d'incertesa pel que acabava d'ocórrer. Ajun-
tà de nou la porta i s'esmunyí sigilosa corredor amunt, de
puntetes, com un fantasma que poguera esbossar un tendre
i atribolat somriure.

Erena va entrar de sobte a la cambra de sa mare, que dormia profundament al bell mig de l'amplíssim llit de matrimoni. S'abocà sobre ella i la besà repetidament mentre li susurrava a cau d'orella frases de fals retret. Era estrany que dormira encara a aquelles hores. Normalment la mare era la primera a alçar-se i qui la despertava cada matí, i ella qui es bellugava mandrosa entre la roba del llit resistint-se a espolsar-se la son. Tot just el que feia sa mare en aquell moment. Finalment, Neus reaccionà, obrí els ulls i, com si li premeren un ressort, s'incorporà d'un salt.

—Quina hora és? —exclamà atordida.

Agità el cap tractant d'espavilar-se i al conjur d'aquell moviment la rulla cabellera, intensament verda, començà a guanyar volum fins gairebé engolir-se-li el rostre prim, tacat de pigues, el punt més atractiu del qual eren uns preciosos ulls verds. Intentà mirar l'hora en el despertador, però la veu d'Erena s'avançà al seu propòsit.

—Falta un quart per a les nou —cridà resolta—. Jo ja me'n vaig. Marta està esperant-me.

Neus féu un mig badall i es passà les mans pels ulls.

—T'has pres la llet? —no va esperar resposta—. Anit em vaig gitar a les quatre per acabar la faena i aquest matí m'he quedat seca. A veure què t'has posat —aclucà els ulls. Erena es va sotmetre al veredict.

—Aprovada? —rigué.

—Bé. Però el suèter et ve un poc just i et fa grossa.

—A mi m'agrada. Me'n vaig, Marta acaba de cridar-me pel pati. Tenim el temps just.

–Ja m’alce... Espera, eh, Erena, espera! –cridà quan l’altra ja estava a punt de desaparèixer per la llinda de la porta–. Avui no vindré a dinar. Vés a casa de la iaia, d’acord? Ara li telefone.

La xiqueta féu un gest de fàstic.

–On dius que vas?

–Hem d’acabar l’estand, filleta. La fira s’inaugura dilluns –va estirar els braços desemmadrint-se–, hem d’acabar-lo sense falta aquesta vesprada.

–M’ho hauries pogut dir anit –remugà Erena–. Hauria agafat el xandall i ara ja no tinc temps.

Enfilà el corredor murmurant una reguera de retrets.

–M’he adormit. Què vols?, no sóc perfecta. Espera! No havies d’agafar...?

–No, ara ja és tard.

Neus, enfundada en un pijama blanc de seda sintètica, estava ja enmig del corredor amb els ulls somnolents i els cabells completament esvalotats.

–I el xandall?

–Ja vindré a agafar-lo en eixir d’escola.

–Eh, eh, espera! –Erena es detingué a punt d’arribar a la porta–. És que no hi ha res de bo per a mi? Tot ha de ser males cares?

Erena tornà enrere i li rodejà el coll amb els braços.

–Princesa! Vinga, abraça’m fort, mal geni. Mmmm... estàs cada dia més guapa, ho saps, princesa?

–M’acabes de dir que estic grossa.

–Què dius! –se separà un poc d’ella–. T’he dit que aquest suèter et fa més grossa, no que ho estigues. Estàs... perfecta. Ets perfecta.

Des de l’escaleta s’oí la veu de Marta apressant Erena.

–Bé, bé, que me n’he d’anar. Per cert, t’has deixat tota la nit el telèfon despenjat.

–Ah, sí, un cretí que es confonia tothora de número. Procuraré acabar prompte i passaré per tu a casa de la iaia.

–No. Vindré ací directament a la vesprada. He quedat amb Marta per fer els deures.

Corregué escales avall. Neus va eixir darrere d’ella i s’abocà a la barana.

–No m’agrada que estigues sola a casa –crijà seguint-la amb la mirada mentre Erena baixava les escales a corre-cuita.

–Ja t’he dit que Marta estarà amb mi, o jo a sa casa. Tu no t’oblides de telefonar a la iaia.

–A les seues ordres, general!

Somrigué condescendent. Com li agradava manar a aquell mico. Entrà a la casa i connectà el compacte. Tot seguit es llevà el pijama, el va llançar sobre el llit des de la porta i entrà a la dutxa. Amollà l’aigua mentre pensava en els onze anys d’Erena i en com estava fent-se tota una doneta cada dia més responsable. En realitat, sempre havia sigut responsable, l’Erena, i Neus se sentia orgullosa en pensar que la xiqueta era, de bon tros, el millor que li havia passat en la vida.

La música de Count Basie s’escampava pertot arreu. Li encantava aquell disc i el solia tindre posat a l’aparell. Començà a taral·lejar la melodia i acabà cantant-la a tota veu. Mentre s’ensabonava de cap a peus pensava que mai no hauria gosat fer una broma com la de la nit anterior en presència d’Erena. Mai. Ella no li ho hauria consentit. Era molt crítica amb ella, la xiqueta. En realitat, moltes vegades es comportava com si fóra la seua consciència, el seu particular grill de Pinotxo que li recriminava els errors i tractava de «guiar-la pel bon camí». Era inaudit aquell instint autori-

tari i protector de la seua filla. A Neus li feia gràcia veure-la exercir el paper de jutge i de mareta alhora; li feia gràcia, per desuet, el comportament en una criatura com ella, però també l'emprenyava el control a què la sotmetia la seua pròpia filla adolescent. Controlar-la a ella, precisament a ella, que des del dia que va nàixer s'havia guanyat a pols la fama de díscola i independent, que mai no permetia, a ningú, la més lleu intromissió en la seua vida i, tanmateix, havia de suportar que una criatura d'onze anys –la seua filla, senyor, la seua filla!– intentara imposar-li el seu control i, sovint, provocar-li sentiments de culpabilitat.

Un toll d'aigua tèbia va ploure sobre el cos nu de Neus. El record de la nit anterior li retornà. Tenia la ràdio connectada mentre treballava en aquell projecte de decoració que el Joan Lluís li havia encomanat amb la urgència habitual en ell. Era meticulosa en la faena i no li agradava anar-hi amb presses però, al mateix temps, necessitava llevar-se l'encàrrec de damunt i mamprendre altres faenes que tenia ajornades. Mentre treballava davant la pantalla de l'ordinador escoltava en la ràdio aquell rastre d'històries mòrbides i truculentes que, sense cap besllum de pudor, desgranaven cada nit una sèrie de veus anònimes sobre les orelles d'un públic delerós de sensacions. Unes històries increïbles que Neus estava segura que no sempre eren autèntiques. Havia acabat la faena i abans de plegar se li acudí la broma. Va ser un impuls. Marcà el número que repetia constantment la falca del programa i agafà línia. Ho va fer sense pensar-ho. Ella era així, encara conservava un poc d'aquell esperit de trapella propi de la infància que, de tant en tant, se li manifestava en petites perversions com aquella. Però sentia que aquesta vegada havia anat massa lluny.

Va tancar l'aixeta i s'embolicà amb una tovallola. Si no s'afanyava se n'anirien sense ella i hauria d'exposar-se a agafar el seu cotxe, una carraca que la deixava tothora tirada. S'esponjà amb els dits els cabells mullats i s'hi aplicà l'eixugacabells. A mesura que s'eixugaven, el color verd es feia més cridaner. Eren cabells molt fins i gràcies que l'arriestat natural els donava volum. S'estovà la cabellera i es va mirar a l'espill. Tot seguit s'aplicà un poc de maquillatge al rostre, a penes prou per a amagar aquell ruixat de pigues que tant la disgustava i féu una ganyota a aquell rostre que l'espill li retornava. Es posà vaquers, un suèter curt de color ocre i unes botines de taló baix del mateix color. El llarg espill del dormitori va reflectir la figura fràgil, més aviat petita d'estatura, inquieta i fulgurant de Neus Castells.

Va despenjar el telèfon i va marcar el número del taller per avisar que ja anava, que l'esperaren, al mateix temps que es ficava una caçadora de cuir negre que li havia regalat sa mare. Poques vegades li encertava els regals, ben poques. En realitat, rarament encertava res sa mare a un esperit tan discordant com el seu. Però aquella caçadora li queia realment molt bé.

Recordà que havia de telefonar a la sogra. Erena dinarà amb tu, li anuncià. No hi havia problema. Mai no hi havia problemes amb Rosa, i menys encara si es tractava de la seua néta, de la seua única néta. La malcries massa, li retreien sovint Neus i Marc en una coincidència tàcita de criteris que rarament es donava en la parella. Però Rosa pensava que la xiqueta s'ho mereixia. Era un autèntic tresor, una criatura madura i sensata com una adulta –com una adulta madura i sensata, és clar. Entre néta i àvia s'havia establert, des de sempre, una relació de confiança i complicitat que omplia

d'orgull a aquesta, sobretot quan li deien que la xiqueta era idèntica a ella. I era cert. Sovint se sorprenien elles mateixes en comprovar la coincidència d'idees i d'agudeses. Rosa pensava que realment era una sort poder tindre la néta tan a prop. I això, ho tenia molt clar, li ho devia en bona part a la seua nora, que confiava en ella més que en cap altra persona del món. Cert que Neus tenia un caràcter ben particular i que no era gens senzilla en el tracte, però era una persona noble i generosa com poques i amb un cor tendre com el d'un nadó. Rosa havia tingut moltes ocasions de comprovar-ho i no permetia una crítica envers la seua nora, vinguera de qui vinguera, fins i tot del seu propi fill. Llàstima, pensava, que haguera durat tan poc aquell matrimoni. I s'esforçava perquè la xiqueta no patira massa la separació.

També Neus pensava que Erena havia tret el caràcter de l'àvia Rosa i agraïa a la naturalesa que així ho haguera propiciat. Què hauria fet si arriba a eixir-li una filla com ella mateixa, o com sa mare, la llunàtica Virgínia? No, no hi havia punt de comparació, la xiqueta era com la iaia Rosa, tret de l'estatura, superior a la mitjana, i l'estructura forta del seu cos que, pel que deien, no tenia precedent en cap de les dues famílies. Algunes vegades es demanaven de qui hauria heretat aquelles característiques, però Virgínia era l'única que podia tindre la resposta. I sempre eludia la qüestió.

Agafa la bossa i les carpetes i abans de tancar la porta va fer una ullada pertot arreu assegurant-se de no deixar-hi res oblidat.

Com temia, el cotxe no va arrancar i va haver d'agafar un taxi. Els cinc companys l'esperaven ja impacients a la porta del

taller a punt de pujar a la furgoneta i encaminar-se a Paterna. A primera vista Neus s'adonà que el Cuc tenia cara de pomes agres i també els altres es veien repelosos. D'antuvi pensà que era degut al seu retard, però ben prompte es va adonar que no era ella la causant d'aquell malestar que palesaven les cares dels seus companys.

Joan Lluís, el cap, li reservava el seient de davant de l'àmplia i poderosa Mercedes Vito nou places amb la qual Línia 2000 S.L. acabava d'augmentar el seu patrimoni. Neus, però, obvià la deferència i s'assegué darrere, al costat del Cuc. Què passa?, li lliscà a cau d'orella mentre li feia un bes escorredís als llavis. Ell mirà el conductor i va fer un gest ambigu a manera de resposta. L'actitud neguitosa dels companys i l'ambient espés que es respirava li feren pensar que el seu retard li havia estalviat presenciar una d'aquelles fregades a les quals tan procliu era el cap de l'empresa. S'alegrava de no haver-hi estat present, tot i que l'afer no anara amb ella.

Amb ella no solia ficar-se el Joan Lluís, ni ho intentava, entre altres coses perquè no era exactament la seua empleada i això canviava molt la situació. I tant que la canviava. Neus començava, a fer-se una reputació com a decoradora. Era creativa i tenia un gust excel·lent i un marcat sentit de l'estètica, però era massa anàrquica per a estar sota ningú. Joan Lluís li havia insistit moltes vegades que s'integrara en la plantilla de Línia 2000, però davant les seues reiterades negatives havia acabat recorrent a l'estratègia d'obrir-li les portes del taller i de tota la seua organització perquè ella desenvolupara allà la seua faena *free-lance*. A canvi, Neus prioritzaria els encàrrecs que li fera Línia 2000 i, en absència del cap, controlaria la bona marxa de les faenes. Aquest era el tracte que semblava afavorir els dos.

Eren decoradors d'estils força diferents, ella i el Joan Lluís. Tenien ben poc en comú. Ni en la manera de treballar ni en la de concebre la vida. Joan Lluís, a qui li agradava auto-definir-se interiorista, era pragmàtic per damunt de tot, sabia fer números i la satisfacció fonamental que li reportava una faena acabada eren els beneficis. Per contra, Neus valorava essencialment el grau de complaença que li produïa el resultat final per damunt dels guanys econòmics. Aquesta qüestió la duia a no acceptar mai cap faena, per important que fóra, que no li vinguera de gust o, en alguns casos, a abocar-se tant a un projecte que acabava xuclant-li els beneficis. Fins aleshores, tot havia marxat bé entre ells dos. Es respectaven mútuament i mai no perdien de vista que es necessitaven l'un a l'altre, fins on arribava la fita del seu compromís i quin era el lloc que ocupava cadascun en aquella mena de conveni. Fins i tot, aquella manera llefiscosa que tenia Joan Lluís de tractar les dones, mai no havia intentat utilitzar-la amb Neus.

La furgoneta Mercedes Vito, nova de trinca, amb les portes retolades amb el logotip de Línia 2000, acabava d'entrar en la pista d'Ademús en direcció a Paterna. Els sis passatgers viatjaven en silenci. Neus havia recolzat el cap sobre el muscle de Miquel i havia aclucat els ulls, com si dormira; en realitat estava un poc endormiscada. Joan Lluís conduïa bruscamment i a gran velocitat, de la mateixa manera que vivia. Així que, a pesar de les bones condicions de comoditat del modern vehicle, les rudes maniobres del conductor feien balancejar sovint els passatgers.

A punt d'entrar en terme de Paterna, Joan Lluís començà a parlar d'alguns aspectes de la faena, com si es tractara d'una conversa no interrompuda. Amb marcat to de retret, mencionà certs canvis que havia hagut d'efectuar la nit an-

terior en descobrir un error en les mesures, un contratemps que l'havia mantingut, digué, ocupat fins a la matinada. Ho repetí diverses vegades durant el trajecte.

—Els altres errors —remarcà la paraula *errors*— els anirem resolent com podrem, sobre la marxa —féu una mirada fugaç al Cuc a través del retrovisor que a Neus no li passà desapercebuda.

Miquel *el Cuc* es remenà inquiet al seu costat i ella va intentar tranquil·litzar-lo posant-li la mà sobre el genoll, tot just quan el cap engegava el seu antològic discurs sobre la cura que calia tindre en la faena i la necessitat que els clients quedaren com més satisfets millor. I ho deia com si acabara de fer un descobriment d'estratègia comercial. Després va eixir amb allò que la competència era cada dia més gran, que calia posar sempre els cinc sentits en la faena i que, al capdavall, els problemes sempre requeien sobre la seua esquena. Oblidà, tanmateix, mencionar que era ell qui també s'emportava el gros dels guanys.

Neus havia tornat a tancar els ulls i sentia els rebuflits continguts dels companys. Coneixia perfectament l'estructura d'aquell discurs sobre la professionalitat, la competència i la responsabilitat, que Joan Lluís repetia contínuament com una lletania que menava indefectiblement al tema de l'intrusisme. Tothom ho esperava. Al principi de conèixer el Joan Lluís, xocava sentir-lo repetir el discurs, sempre amb paraules idèntiques, però al cap d'un temps ja ningú se'n sorprenia ni l'escoltava.

—Algú que no fóra un boig —es demanava—, exerciria de metge o d'advocat sense tindre la titulació ni estar col·legiat? A algú se li acudiria una cosa així? Es consideraria un delicte, no? —era una pregunta que no requeria resposta—. I

què passa si un irresponsable sense cap mena de garantia, d'estudis, de...

—...titulació —el tallà Neus—, penja un cartell a la porta i es dedica a decorar?

Els quatre la miraren de reüll amb rialletes velades mentre el Joan Lluís li llançava pel retrovisor una d'eixes mirades que foraden. Però ja Neus intentava pal·liar la ironia burleta del seu propi comentari.

—És cert que hi ha professions, com la nostra, que no estan valorades com caldria. El que falta és respecte a la professió —afegí circumspecta—, això és el que falta —sabia que això li agradaria al cap. Dit i dit, tornà a recolzar-se en el muscle del seu xicot i tancà els ulls.

Seguiren el viatge en silenci, però Joan Lluís ja no deixà d'observar la Neus pel retrovisor.

—Que tens son, Neus? Estàs malalta?

—He dormit poc aquesta nit —contestà sense obrir els ulls—. Pel que es veu, el mateix que t'ha passat a tu. Em vaig quedar fins a la matinada per acabar el projecte que tanta pressa et corria.

—L'has acabat, de debò? —exclamà satisfet— Ací ho teniu! Això és eficaç! —gesticulava alçant les mans del volant—. Eficàcia i responsabilitat —es girava a mirar-los—. Després, parlem d'igualtat, ja us donaré jo la igualtat! —i premé encara més l'accelerador.

Neus es demanava quina implicació tenia el seu xicot amb el que havia passat al taller aquell matí. Joan Lluís acostumava a culpabilitzar sempre els altres de totes les coses negatives que li passaven i la seua víctima preferida era, sens dubte, Miquel *el Cuc*. Amb ell s'encruelia subtilment amb indirectes i insinuacions punxoses que no li donaven l'oportunitat

de defensar-se. Per aquesta raó, especialment per aquesta, el Cuc ja feia temps que intentava buscar una altra eixida a la seua faena, una alternativa que el traguera del contacte i la influència d'aquell home que li amargava la vida. A més, no es refiava d'ell, de la seua reputació respecte de les dones, temia que aquella amabilitat amb Neus fóra el preludi d'alguna altra cosa. I només el fet de pensar-ho el desesperava.

Realment, Miquel era un bon xicot i un treballador meticulós, però li faltava espenta. Tot ho veia pel costat negatiu. Feia vora dos anys —quan Víctor encara estava pel mig i ell no tenia ni la més mínima esperança respecte de Neus—, havia tingut un parell d'oportunitats serioses de canviar d'empresa, però només la idea d'haver-se d'allunyar d'ella l'havia fet desistir. Aleshores ho lamentava. La insatisfacció en la faena a causa de la incompatibilitat amb l'amo l'atribolava i estava segur que això acabaria repercutint en la seua relació amb Neus. Això i l'espectre del Víctor eren les dues coses que sovint li rosegaven el cor i li emboiraven el cervell. Encara que ella li assegurara que la història amb el Víctor estava morta i ben morta, que pertanyia al passat, ell sabia que no era totalment cert.

Treballaren de valent. La fira s'inaugurava dilluns i Joan Lluís s'havia compromés amb els clients a rematar la decoració aquella mateixa nit, però eixiren bastants imprevistos. Ni a dinar pararen. Al migdia, el cap els va portar uns pastissets i unes begudes i la promesa d'un bon àpat així que acabaren.

L'estand quedava realment preciós i els clients semblaven satisfets. L'empresa de marbres compactes era una vella i estimada clienta de Línia 2000 amb la qual Joan Lluís sempre tenia consideracions especials. Realment l'estand estava

quedant un dels millors de la Fira. L'autoria era del cap –o això deia ell–, però comptava amb la col·laboració especial de Neus i això volia dir que aquesta s'havia implicat a fons i que el projecte tenia un dominant del seu estil. Joan Lluís pensava que pagava la pena compartir els beneficis si es garantia una ajuda tan eficaç com la de la seua companya, però era incapaç de confessar-ho.

Acabaren extenuats. Neus s'havia compromés a anar-hi dilluns de bon matí a fer-se càrrec de la comanda de plantes i flors i a disposar-les personalment per l'estand abans de l'hora de la inauguració. Mentre el personal s'ocupava d'arreglar el material i retirar les deixalles abans de donar pas a l'equip de neteja, el cap, que desbordava optimisme i semblava haver oblidat l'afer d'aquell matí, de tan satisfet com estava, els demanà en una arrancada de generositat que triaren el lloc per a convidar-los a sopar. Però ningú no va gosar badar boca ni va mostrar interès en un oferiment tan generós i desusat.

Neus, sorneguera, s'adreçà al lavabo per donar-se una treva i pensar en un restaurant d'aquells que te la claven, en represàlia a la fregada del cap d'aquell matí. Et fotré, es digué per a si, aquesta te la faré pagar amb peles, que és el que més et dol. Somrigué mentre cobria, a pas apressat, la distància que la separava del lavabo de dones.

La Fira era un caos de gent, soroll i andròmines pertot arreu. En passar, Neus observava la situació d'alguns dels estands i pensava que difícilment aconseguirien estar enllestits a temps. S'espolsava uns flocs dels vaquers quan percebé una sensació estranya, un pressentiment que la féu aturar-se i mirar al seu voltant. Zigzaguejant entre la gent, va escampar la mirada pel corredor fins detindre-la a l'entrada d'un gran

estand destinat a una fàbrica de ceràmica de Manises. Es parà en sec, com si tot just acabara d'obrir-se un pou davant dels seus peus. El va veure en l'acte.

Una glopada de calor li pujà al rostre i un tremolí se li apoderà de les cames. Allí davant, a escassos metres d'ella, de perfil, vestit amb una jaqueta de cuir negre, amb la mà a la butxaca d'un pantaló gris de tall perfecte, estava Víctor Zola. Neus, incapaç de menejar-se, es demanà què feia ell allí. Observà l'escena, el grup de gent entre el qual es trobava Víctor que, per la manera de comportar-se, li va fer pensar que era ell qui portava el pes de la conversa. I va comprovar amb desassossec que un any i mig d'absència i tot un munt d'afanys no havien aplacat l'ímpetu dels seus sentiments.

Girà ràpidament sobre els seus passos com si acabara de veure la cara del dimoni, vacil·lant i ensopegant amb la gent, i, oblidant la urgència fisiològica que la guiava en aquella direcció, va tornar a l'estand on els companys remataven la tasca. Agafà d'una arpada les seues pertinences i buscà Miquel amb la mirada.

—Anem-nos-en —li féu bruscament.

El Cuc la va mirar interrogant i amb la sensació d'un mal presagi.

—Sí, vinga, anem-nos-en —repetí ingènument Joan Lluís—. Ja sabeu on voleu anar a sopar?

—Amb mi no comptes —va dir la Neus penjant-se decidida la bossa al muscle.

Miquel va fer un pas endavant i es va apressar a dir que amb ell tampoc, que estava cansat i que preferia anar-se'n a casa. Tothom els mirà alternativament i, per a més sorpresa del cap, un a un anaren refusant la invitació, una actitud desconcertant que no va dubtar a titlar de complot. No hi

va insistir. Com li l'havien guardada els molt cabrons! Doncs bé, ells que s'ho perdien.

Neus havia desaparegut i Miquel intentà agafar-la camí de l'eixida, mentre la resta dels companys remataven i es disposaven també a marxar. A tota pressa, Neus s'encaminà al pàrquing i es dirigí al lloc on havien deixat estacionada la furgoneta aquell matí. Encara no era massa tard, però en aquella època de l'any la nit ja ombrejava el paisatge. Feia frescor, però ella no ho sentia. Accelerava el pas, sortejant vehicles, sense que els crits de Miquel, que intentava agafar-la, l'aturaren. De sobte es quedà clavada davant un Citroën Xsara metal·litzat que reconegué a l'instant. El cotxel, exclamà en veu alta sense reparar en les mirades encuriosides d'uns viants. Verificà la matrícula i guaità l'interior improvisant una visera amb el palmell de la mà sobre les celles que pal·liara els reflexos de la llum d'un focus. A l'interior del cotxe, sobre el seient, hi havia un exemplar d'*El Diario Vasco* i una gavardina beix. Una ràbia immensa li pujà fins a la gola. Descarregà una forta palmada sobre el capot i, tot seguit, s'allunyà a grans camallades, deixant en l'aire un fum de malediccions.

Miquel l'esperava al costat de la furgoneta amb gest preocupat. Neus s'acostà cap a ell i, sense mirar-lo, es recolzà sobre el vehicle i amagà la cara entre els braços. Ell li rodejà els muscles. No sabia exactament què li passava, però sí que era millor guardar silenci i esperar. Així es quedaren fins que se'ls uniren la resta dels companys. Carregaren el material i anaren instal·lant-se a l'interior de la furgoneta sense contestar els retrets del cap, decebut i sorprès per la sobtada actitud del seu personal.

El camí de regrés fou més taciturn encara que el de l'anada. Neus no apartava la mirada de la finestra com si

buscara alguna cosa en el paisatge, ara fosc ara enlluernador, de la pista d'Ademús, fins que divisaren les llums de Nuevo Centro i la furgoneta féu un gir sinuós a la dreta buscant el camí del taller.

El Cuc s'apressà a traure l'Honda CB i ho féu amb tanta cura com si es tractara d'un nadó. D'un compartiment tragué una baieta impol·luta i la va passar pels elements cromats de la màquina, tot i que ja brillaven com espills. Mentrestant, Neus s'acostava al director i li lliurava bruscament la carpeta de cartó blanc i negre que contenia el projecte de decoració integral d'un *pub*. La cara d'ós de Joan Lluís s'il·luminà de sobte.

–Bona xica –li palmejà el muscle–. L'estudiaré aquesta mateixa nit i demà en parlarem, si et sembla bé.

Neus va assentir en silenci i féu intenció d'eixir al carrer.

–Guaita –la detingué l'amo–. Què us ha passat a tots de sobte?

–Pensa-ho un poc, a veure si ho encertes.

Ell la mirà sunyós.

–Bé, però i tu? Què t'he fet jo a tu?

–Que ets un maleït fill de puta, això m'has fet –li etzibà.

Joan Lluís no es va immutar. Coneixia bé els esclafits de Neus i no tenia cap intenció d'alimentar-los, menys encara després d'aquella feixuga i satisfactòria jornada de faena. Alçà els muscles i se n'entrà al despatx fullejant el projecte.

Encaixats sobre la veloç màquina, Neus i el Cuc sentien sobre el rostre el fred de la nit valenciana. Miquel sortejava hàbilment l'intens trànsit mentre s'obstinava a explicar-li, a crits, els detalls de la disputa que havia mantingut aquell matí amb el director. Al llarg del dia, Neus havia anat esbrinant els de-

talls d'aquella bronca matutina a través de les xarrades i els comentaris dels companys; també per certes correccions que hagueren d'aplicar a la faena. Que el Joan Lluís s'enganyara i culpabilitzara els xicots era un fet habitual, i que el més atacat fóra el Cuc, infal·lible. Era el gran defecte del propietari de Línia 2000, la història de sempre, que Neus –i tothom– ja se sabia de memòria. Però en aquells moments el tema havia deixat d'interessar-la. Agafada fortament a la barra del seient, li pegava voltes i més voltes a l'encontre inesperat d'última hora, a aquella topada indesitjable que havia tingut el poder de descompondre-la per a la resta de la nit. Es demanava què podria fer el Víctor a València i, encara més, en la fira de la construcció. A ella no li constava que el basc tinguera, ni haguera tingut mai, ni una ni cap relació amb el sector. No se'n fiava un pèl. Què devia estar tramant per allí? Tal vegada li havia deixat un missatge al contestador aprofitant la seua estada a València. O potser s'havia oblidat d'ella. Millor així, pensà intentant esborrar del record la imatge encisera i perversa de Víctor, el basc.

Entraren al túnel pel marge dret del riu. Miquel havia deixat de contar a crits les seues baralles amb el director i Neus intentava empassar-se l'enuig. El trànsit s'intensificava. Per les Torres de Serrans s'endinsaren en el barri del Carme.

Deixà l'Honda sobre la vorera, com sempre feia, tot just a la porta de la casa de Neus, situada a la placeta de Sant Jaume.

–No cal que *t'apalanques* tant –digué Neus baixant de la moto, amb clara intenció de no deixar-lo pujar a casa.

–Com? I ara... em deixes ací, tirat?

–Estic cansada.

–He de parlar amb tu.

–La meua filla deu estar sola.

–Doncs, li farem companyia els dos –ella féu intenció d’entrar al portal i el xicot la va agafar suaument pel braç–. Vull parlar amb tu, és urgent.

–Ja m’ho has contat, Miquel. Ja sé el que ha passat aquest matí i tot eixe rotllo del director.

–No és això, Neus. Per què no vols que puge? Què t’ha passat de sobte? Creus que no m’he adonat del canvi?

Neus va restar uns segons en silenci i finalment va fer un gest amb el cap.

–Anem. Però no ho farem llarg, eh? Menjarem alguna cosa i després te’n vas. D’acord?

I ell va estar d’acord. Quin remei li quedava!

Erena i Marta ocupaven tota la taula del menjador amb l’escampada de llibres i llibretes.

–Com ho porteu? –preguntà Neus forçant un somriure. S’abocà sobre la taula, entre les dues, passant-los els braços pels muscles.

–Estem acabant –féu Erena retirant-se una grenya de la cara–. La mare de Marta vol que anem a sopar a sa casa. Em deixes?

Els veïns vivien al segon pis, tot just davall d’elles, i Neus no va dubtar a accedir-hi. Sovint les xiquetes dinaven o sopaven juntes en una casa o l’altra, i gairebé a diari s’ajuntaven també a fer els deures. No era aquell precisament un barri prolífic en xiquets i les dues famílies consideraven una sort la casualitat d’haver anat a viure al mateix edifici. Neus treia bon profit a aquella relació, ja que Júlia, la veïna, no treballava fora de casa ni tenia cap problema per fer-se càrrec d’Erena davant qualsevol emergència. I el caràcter obert i generós de Neus sabia compensar aquelles atencions.

Improvissà sopar per als dos, uns sandvitxos i una ensalada. Miquel s'havia deixat caure sobre el sofà, davant la tele, més abatut per la preocupació que no per la fatiga de la jornada. Les xiquetes havien acabat i la veïna les cridava a sopar pel pati interior. Abans d'anar-se'n, Erena s'acostà a Miquel. El seu poder d'observació li havia fet advertir l'estat d'humor del xicot. Tanmateix, sa mare havia tingut l'habilitat d'encobrir-li el seu, cosa realment difícil.

–Què et passa? T'has quedat sense llengua?

Miquel l'atragué cap a ell i li va fer un bes suau a la galta. Estimava la xiqueta, era dolça i intel·ligent i, a més, era la xiqueta de Neus.

–Estic molt cansat, princesa. I ta mare també. Hem treballat tot el dia com a bèsties.

–No puges tard, Erena –cridà Neus des de la cuina.

La xiqueta murmurà alguna cosa i es disposà a eixir amb la seua amiga.

–T'hi quedes a dormir, Miquel?

–Ta mare no em deixa. M'ha manat que sope i que me'n vaja, i tu ja saps que cal obeir-la.

Erena li féu un gest de resignació. Li queia molt bé el Cuc. Era tendre i afectuós i tenia un caràcter tranquil que s'assemblava prou al seu. Un caràcter que s'acoblava bé al de sa mare, sovint tan *espitosa*.

–Espere veure't encara. No tardaré –li digué des de la porta.

Neus va entrar al menjador amb una safata i indicà a Miquel que anara a la cuina a buscar l'altra. Soparen el menú frugal davant la tele apagada mentre ell li explicava per enèsima vegada els problemes d'aquell matí amb el director i ella es contenia per tal de no interrompre un discurs tan repetit al llarg del dia.

—Avui ha estat la gota. Gràcies que no estaves present —s’empassà un glop de cervesa—. Tu tenies raó quan vas dir que els panells adquirien massa protagonisme en el concepte general de l’estand, que cansaven excessivament, i jo també ho veia així i li ho havia dit, això i els altres inconvenients que veia, però ja saps com és ell. De manera que vaig fer el que em va manar, ni més ni menys. Ell va ser qui em digué exactament com volia els panells, i qui me’n donà les mides per escrit. Me les donà per escrit —matisà—. Per sort conservava la nota i li ho he pogut demostrar aquest matí davant de tots. Eixe ha sigut el meu error —begué un altre glop—. Encara que aquest no és el vertader problema, tu ja ho saps.

Neus desconnectava a intermitències, no podia evitar-ho. Sentia el monòleg imparabile, repetitiu, sense a penes escoltar-lo, mentre deixava vagar els seus pensaments cap a altres rumbos sense cap relació amb panells, mides o discussions amb l’amo. Estava més que farta del tema de la batussa del Joan Lluís, d’aquell obsessiu «m’ha dit i li he dit», que prou tenia ella amb els seus problemes. Que l’amo era un cabró, no hi havia dubte, però, a banda d’això, ells dos eren incompatibles. I ací estava el problema real. Però, què dimonis feia el Víctor a València? Què es devia dur entre mans aquell malparit? Era evident que no tenia intenció de posar-se en contacte amb ella, no hi havia cap missatge al contestador, millor dit, sí, n’hi havia un de silenciós, algú que havia telefonat i no havia deixat cap missatge. Potser fóra ell i pensara telefonar més tard, però li estranyava. Víctor no feia les coses d’aquesta manera, coneixia bé el molt cabró. Hauria oblidat que encara tenien assumptes pendents entre ells dos? Què passava amb el cotxe? Pensava quedar-se’l per sempre? El cotxe que encara estava pagant ella! Ja

estava bé així? No tenia res a dir-li sobre això? Li l'havia reclamat moltes vegades des que se'n tornà de Zestoa i ell ni li havia contestat. Fins i tot havia pensat demandar-lo per via judicial. Ho hauria d'haver fet, però no volgué ficar-se en bucs. I ara, el cabró venia a València i ni es dignava a fer-li una telefonada. Doncs, molt bé, estava decidit: aniria per ell. Ja n'hi havia prou de canallades, de fer el senyoret amb el seu cotxe, mentre ella funcionava amb una carraca desgavellada.

La ira anava apoderant-se del seu cervell. De sobte, davant la mirada esverada del Cuc, Neus amollà el sandvitx, pràcticament intacte, i d'una arpada retirà la safata a un costat de la taula. Miquel va callar. No estava segur si l'impuls de Neus tenia a veure amb el seu relat, però alguna cosa li deia que no. Feia una estona que la sentia absent, aliena a ell i a les seues preocupacions, amb el pensament perdut en Déu sap quines quimeres. I aquella reacció sobtada acabava de confirmar-li-ho.

–Què passa?

–Res. Que em fa mal la panxa.

La mirà amb preocupació.

–No vols que t'ho conte.

–Portes dues hores contant-m'ho, Miquel.

–Perdona.

Callaren. Neus no tardà a lamentar la seua pròpia brusquedat. Li posà la mà sobre el muscle.

–Estic de molt mala llet, Cuquet.

–Ja ho he notat.

–Tu no pots entendre-ho.

Es va acabar el pot de la cervesa mentre Miquel apartava també la safata amb el seu sopar quasi intacte.

–Si provares a contar-m’ho... –féu intenció d’alçar-se.
–Un altre dia. Espera.
–No, Neus, ja veig que ni t’importa el que em passa, ni t’interessa com a confident.
–No és això, de veritat.
–Doncs, dis-me què et passa.
–No és res. No em passa res. No té importància, de veritat, són coses meues. No t’encara. L’esclafit no era per tu, t’ho jure.
–Penses contar-m’ho?
–No, ara no. Un altre dia. T’assegure que no és per tu.
Miquel pensà que tant de bo fóra per ell. Sent així intentaria posar-li remei, però sabia que el problema anava més enllà, que se li escapava de les mans i això el feia sentir-se molt malament.
–Vinga, menja un poc –Neus li acostà sol·lícita la safata–. Dis-me què era allò tan urgent que volies contar-me.
–Segur que t’interessa?
–Ja saps que sí. Però menja. Mira –s’acostà també la seua safata–, jo també menjaré.
–Vull deixar-m’ho –digué tornant a apartar la safata.
Ella el mirà sense comprendre.
–Què és el que vols deixar-te?
–No puc més, ja t’ho he dit –Neus li prestava atenció per primera vegada en la nit–. El taller, vull deixar-me el taller. Em sobrepassa, m’amarga l’existència, em posa malalt. No puc suportar més aquest individu. Ja fa temps que li pegue voltes i més voltes i... he de fer-te una proposta –la va mirar–, això és el que volia dir-te. Pot ser la solució i crec que ens convindrà als dos. Vull que ho penses i ho valores, que no et precipites.

Neus continuava mirant-lo, intrigada.

–Sí, estic decidit a deixar-me la faena. I no és un capritx, ja saps, no vull seguir més així –es refregava les mans–. Però, a més, el paio també m’ha insinuat que me’n vaja, és a dir, m’ho ha posat als morros. Com ho veus? Mira, jo no pense renunciar així com així al lloc de treball i ell tampoc estarà disposat a amollar-me la mosca del comiat. Bo és ell! Però podríem arribar a un acord.

Miquel es ficà una mà a la butxaqueta de la camisa, tragué dos canuts i n’allargà un a Neus.

–No, Miquel, ací no.

–Quatre pipades. L’apague de seguida, no patisques –se’n guardà un i encengué l’altre–. Si em dóna uns diners –continuà després d’una profunda xamada–, una cosa que siga raonable, ja saps, els agafe i me’n vaig. Crec que és el que més ens convé als dos o, millor dit, als tres.

–I què més?

–Doncs, he pensat –dubtà un moment–, havia pensat que ens establirem. Nosaltres dos, vull dir.

Neus el va mirar escèptica. Li agafà el canut i se’l dugué a la boca.

–Somnies, eh?

–Podem fer faena els dos.

Neus féu un altra xamada i li va posar la cigarreta als llavis.

–A veure, xicon –recolzà els dos braços sobre la taula i el mirà fixament–, quants bitllets creus tu que t’oferiria ell, així, a les bones? Pensa com és d’agarrat. En quant creus tu que valoraria el fet de perdre’t de vista? Vols saber la meua opinió? –va fer un cercle amb els dits–. Zero.

–Doncs, no me n’aniré.

–Doncs, estem al cap primer –tornà a agafar-li el canut i li féu una xuclada.

–Ell també té interès que me'n vaja, ja t'ho he dit.

–I creus que et donarà prou perquè pugues obrir un negoci? Això val una pasta, per més que simplifiques: llogar un local, adaptar-lo, comprar maquinària, material, vehicle... És que no tenim ni vehicle.

–Vendré la moto.

Va ser aleshores que Neus va conèixer la dimensió de la proposta del Cuc. No es tractava d'un capritx sobtat, ni d'un esclat després de la nova batussa amb el cap. Si havia pensat vendre l'Honda, el seu tresor més preat, precisament ara que havia acabat de pagar-la, era perquè la proposta anava de veritat.

–Series capaç de vendre la moto?

–Ho faré ara mateix, si tu ho acceptes.

–Bé i, què resoldríem amb això?

–Amb això i amb el que em done el Joan Lluís...

–Tot plegat, misèria. Cuquet, sigues realista, jo no tinc un duro, ja ho saps, i estic fins a les celles.

–Però tens un nom en la decoració i unes idees d'or de les quals ell està aprofitant-se. I pel que fa a mi, ja saps, estic disposat a deixar-me la pell. No em fa por la faena i sé com fer-la. Tu manes i jo obeïsc. Ens complementem de puta mare.

–Però no tenim diners. No puc córrer cap risc, Miquel. Tinc una filla i coses a l'esquena. Si ens instal·lem Joan Lluís no tornarà a passar-me faena. I jo el necessite. És un bon comercial, cosa que a mi em manca.

–No farà falta. Tu arrossegues molt, però a mi també em coneixen i saben com treballar.

Al·lucinava. Mai no l'havia vist tan decidit ni amb les idees tan clares. Semblava una altra persona i era llàstima que el canvi no trobara la resposta que es mereixia. Ella no acabava de veure la viabilitat del projecte i, a més, no volia negocis i encara menys en societat. Això ho tenia clar, des de sempre.

–Trau-t'ho del cap, Cuquet. No tenim diners. No-en-tenim –remarcà. Li agafà el porro d'entre els dits, donà una nova xuclada i li'l va tornar–. Vinga, apaga'l, no fóra cas que tornara la xiqueta. Apaga'l ja.

Miquel consumí la cigarreta i l'esclafà contra el cendrer.

–De segur que molts dels clients de Línia 2000 se'n vindrien amb nosaltres. El dels marbres, sense anar més lluny, tant que ell se l'estima. Eixos els tens en el pot. I com ells, tu saps que molts se'n vindrien amb nosaltres. Competiríem amb ell en tots els sentits.

–Mira, Miquel, jo no m'ho puc permetre. Treballe bastant per a ell, no paga molt bé però ara per ara el necessite. Tinc el seu taller al meu abast, maquinària, espai, telèfon, secretària. Entre, isc i faig el que em ve de gust. No, no pot ser i, a més, no vull i, a més, no tinc ni un cèntim i, a més...

–I un crèdit? Per què no demanem un crèdit? Tothom demana crèdits.

–Un crèdit, dius? Amb quina garantia? Amb les nostres cares fines? Li proposem un *ménage à trois* al director del banc? Vinga, home!

S'alçà de la cadira. S'inflamava per moments i Miquel intentà calmar-la.

–Tranquil·la, Neus, no comencem. No et poses nerviosa –ella es dirigí a la cuina i ell va seguir-la amb la mirada–. No em tanques totes les portes.

La sentí trafegar en la nevera i al cap de poc va eixir amb dos pots de cervesa.

–Lleva-t’ho del cap. Tu no tens on caure mort i jo, tot el que tinc és aquesta casa hipotecada –Miquel la mirà empassant-se un glop de cervesa–. Hipotecada –repetí–. No veus com vaig sempre de justeta? Tots els diners que em passa el Marc per a la xiqueta se’ls xuplen les dues quotes dels crèdits. Si arriba a saber-ho, m’ofega. Mira, els negocis no són per als pàries.

–Dues quotes pagues al banc?

–Dues. La hipoteca per un vell endeutament i les lletres del cotxe.

–Del cotxe? –féu arrufant les celles–. De quin cotxe?

–Doncs, del cotxe! –cridà amb la paciència perduda–. Ja està quasi pagat i pense recuperar-lo.

–Recuperar-lo...? De quin cotxe em parles? Del del basc?

–Del meu, vols dir –es pegà una palmada al pit–, del meu Citroën Xsara. Estic pagant-lo, jo –tornà a colpejar-se el pit–. No he deixat de fer-ho des que el compràrem –Miquel obrí i tancà la boca dues vegades, com si anara a dir alguna cosa que acabà empassant-se–. Jo sé per què ho faig. Ja t’he dit que pense recuperar-lo –s’acabà la cervesa i llançà el pot sobre la safata–. A més, això és cosa meua.

Miquel continuava mirant-la en silenci. Sabia que no podia discutir amb ella quan estava en aquell trànsit, i que el tema del basc era intocable, un tabú que encara alçava moltes crostes. Coneixia l’assumpte del cotxe, ella li l’havia esmentat alguna vegada, però de detalls, ni un ni cap, perquè ella mai no admetia preguntes sobre el tema. Sabia que el basc s’havia quedat amb el cotxe i que el negoci no havia resultat favorable per a ella, però que estiguera pagant-lo... Aquell descobriment el deixava perplex.

Miquel sempre s'havia sentit gelós de l'anterior company de Neus, un sentiment que, tanmateix, mai no havia experimentat respecte de l'exmarit. Per a ell, Marc era el pare d'Erena i punt, però el Víctor ja era una altra cosa. Miquel sabia massa bé com ho havia passat la Neus després del trencament, com li havia costat de remuntar la situació, com es va aprimar i com va perdre aquell optimisme i aquella alegria que la caracteritzaven i que encara, després d'any i mig, no havia acabat de recuperar.

Neguitosa, passejava per la saleta iniciant aquell tic nerviós de tan mal presagi que la feia encaixar els dits d'una mà amb els de l'altra i obrir i tancar compulsivament els palmells. Miquel l'observava preocupat per aquell símptoma de tempesta que intuïa imparable. Coneixia i temia les escomeses de Neus, que darrerament es feien massa freqüents. De manera que s'apressà a cancel·lar el tema.

—Bé, no en parlem més. Ja veurem què faig —la mirà de reüll—. No et preocupes. Deixem-ho estar per ara.

Però ja era tard. La tempesta s'havia desencadenat. Era un esclat de dimensions imprevisibles que Miquel sempre anava amb cura de no provocar. Encengué el canut que li quedava a la butxaca i li'l passà després de fer-ne una intensa xamada.

—El molt cabró —crià Neus duent-se el canut als llavis— s'ha quedat amb el-meu-cot-xe —silabejà—. El meu cotxe, ho saps? —tornà a pegar-se la palmada al pit—. Està al meu nom i sóc jo qui estic pagant les mensualitats. De qui creus, doncs, que és el cotxe? I jo patint amb una carraca que em deixa tothora tirada. *Me gustan las cosas buenas*, deia sempre. A mi també *me gustan las cosas buenas*, no et fot?, si és que tinc diners per a pagar-les —passejava amunt i avall de la sala espentant bruscament amb el peu tot allò que se li posava pel

camí—. Però ara vaig per ell. Ja està bé. Ja l'ha tingut massa, el cabró. Ara el vull per a mi. I encara se'n ve ací a refregar-me'l pels nassos —enlairava els braços—. T'ho dic de veritat, Cuc. Me'n vaig pel cotxe. Tinc un joc de claus. Ah, si les arribe a portar damunt aquesta vesprada! Però et jure que ben prompte li donaré una sorpresa. Em cague en la llet si li la donaré!

Seguia caminant a grans passes amunt i avall de l'estança, parlant i accionant com si estiguera sola mentre el xicot l'observava en silenci sense gosar interrompre-la. De sobte, s'aturà i es quedà mirant-lo com si acabara de descobrir-lo.

—Apageu el canut! —li va ordenar.

I en dues gambades s'acostà a la finestra, la va obrir de bat a bat i es va abocar a l'exterior. Miquel apagà la cigarreta i s'enfonsà entre els coixins del sofà, com un pardalet caigut del niu, a l'espera que amainara la tempesta.

Des de l'entrada els arribà el sorollet de la clau seguit de l'obrir de la porta i els passos discrets acostant-se pel corredor.

—Esteu ací? —cridà la veu cristal·lina d'Erena.

La figura de l'adolescent es recolzà sobre el marc de la porta: el rostre somrient, la mirada somnolenta. Neus tancà la finestra i es girà mostrant-li un rostre descompost.

—Ja me n'anava —digué Miquel alçant-se i agafant parsimoniosament la caçadora—. Ja et telefonaré.

Miquel s'adonà de la mirada inquisidora d'Erena, que arrugava el nas i feia una ullada ràpida per l'estança tractant d'identificar l'olor que acabava de detectar el seu finíssim olfacte. Pensà que era millor posar terra pel mig.

—Bona nit.

—Bona nit —féu Erena sense deixar la inspecció.

Neus inflà el pit i l'acompanyà fins a la porta.

—Tranquil·litza't —li recomanà ell besant-li els cabells.

Neus sospirà profundament mentre tancava la porta.

Erena s'ocupava d'entrar les safates a la cuina i ella s'apressà a llevar-li-les de les mans.

–Vés-te'n a dormir, nena. Ja ho faré jo –la xiqueta la va seguir amb el cendrer a la mà i cara de pomes agres. Neus buidava els plats al poal del fem i els ordenava en la pica ignorant l'expressió de retret de la filla–. Vinga, mou! –li etzibà–. La iaia vindrà matinet a buscar-te –Erena continuava mirant-la impassible i ella sabia ben bé el que allò significava–. Què passa, eh? Es pot saber què et passa?

–Tu ja saps què em passa –Erena assenyalà amb un gest el contingut del cendrer–. Vaja una cara que féieu els dos.

–Què dius? No deus voler ficar-te en les nostres coses, eh, xiqueta?

–No.

–Doncs, vinga. Al llit!

–Molt bé, però i açò? Què és açò? –assenyalà el cendrer una altra vegada.

–Què és el què? –desviant la mirada.

–Açò, no et faces la meca –indicà amb el dit les puntetes dels canuts–. Són porros, eh? N'heu fumats.

–No digues ximpleses –obrí l'aixeta i féu vessar l'aigua sobre l'escurada.

–Ximpleses...? Açò són ximpleses?

–No sé de què em parles.

–Mira-ho!

–No és menester. Deixa això i mou!

Erena li clavà la mirada punxosa com una sageta i se n'isqué a corre-cuita. La va sentir tancar-se a la cambra de bany i amb un profund sospir s'eixugà les mans i anà a buscar-la. Va fer uns colpets a la porta.

–Obri, Erena...

Tardà uns segons. Tenia els ulls plorosos i el gest emmuriat. Neus li acarona els cabells.

–Princesa, avui no estic per a històries –li alça la barbeta amb la mà–. Mira, hem discutit un poc per qüestions de faena i Miquel n’ha encés un.

–Dos –puntualitzà tallant.

–Un, per a cadascú, però jo no n’he fumats.

–Segur que no? Dis-me que és segur que no n’has fumats. A veure, tira’m l’alé.

–Merda! Molt bé, he fet un parell de xamades, res més –amb dificultat tractava de contindre’s–. I no et preocupes tant, no és més que un porro.

–Per ací es comença.

Neus no va poder contindre una rialla.

–És increïble! –l’abraçà–. Quina bruixa que estàs feta! Que em veus pinta de drogata? Quina princesa més xafardera! –li passà la mà per les galtes humides–. No creus que estàs prenent-te massa llibertats amb ta mare? Estigues tranquil·la, d’acord? –la sacsà suaument pels muscles obligant-la a mirar-la–. D’acord?

Erena va assentir amb el cap.

–Em fa por que fumes porros, mare. Em fa por.

–No tens res a témer. Confia en mi. Jo no fume porros; potser algun, de tant en tant, però res més. Sóc una adulta, no ho oblides. Alguna vegada m’has vist malament?

–Us heu begut quatre cerveses.

Neus esclatà una rialla i va tornar a abraçar-la.

–Ai, Erena, Erena, tenim els papers canviats, eh? Tu de rectora i jo, ta mare, excusant-me com una col·legiala. Vinga, princeseta xafardera, anem-nos-en al llit. Saps com està avui el meu cos?

L'acompanyà fins a la porta de l'habitació i es quedà uns segons contemplant-la.

–Ah, mare. Aquesta vesprada ha telefonat un paio molt rar, preguntava per Cristina i no sé què deia d'un programa de ràdio.

–Deu ser el mateix d'anit. Es coneix que té confós el número de telèfon. Si torna a tocar, li penges sense més.

Mentre es despullava, Neus pensava, una vegada més, que hauria d'anar amb compte amb la seua filla; era massa fàcil de danyar. Ja ho havia fet una vegada i s'havia jurat no repetir-ho.